

اصول روابط بین الملل نظریہ و رویکرد

جیمس بی. کوفمن

ترجمہ

عبدالمجید سیفی

استادیار روابط بین الملل دانشگاه آیت الله العظمی بروجردی (ره)

مصطفی انتظارالمہدی

استادیار روابط بین الملل دانشگاه آزاد اسلامی واحد رباط کریم

نشر مخاطب

۱۳۹۷

کافمن، جویس پی، ۱۹۴۹ - م.

سرشناسنامه:

Kaufman, Joyce P

اصول روابط بین الملل: نظریه و رویکرد/ جویس پی. کوفمن؛ مترجمان عبدالمجید سیفی، مصطفی

عنوان و نام پدیدآور:

انتظار المهدی.

مشخصات نشر:

تهران: نشر مخاطب، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری:

ص. ۲۶۹

شابک:

۴-۷۴-۵۷۵۰-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی:

فیبا

Introduction to international relations : theory and practice, 2013.

عنوان اصلی:

یادداشت:

کتابنامه.

یادداشت:

روابط بین المللی - فلسفه

موضوع:

International relations -- Philosophy

موضوع:

سیفی، عبدالمجید، ۱۳۶۲ - مترجم

شناسنامه افزوده:

Seifi, Abdolmajid

شناسنامه خزود:

انتظار المهدی، مصطفی، ۱۳۶۱ - مترجم

شناسنامه افزوده:

JZ ۱۳۰۵/ک۲ ۱۱۶

رده بندی کنگره:

۲۷

رده بندی دیویی:

۸۲۵۷۱۰۹

شماره کتابشناسی ملی:

۱۳۹۷/۵/۱۰

تاریخ درخواست:

تاریخ پاسخگویی:

۵۲۵۵۶۱۸

کد پیگیری:

سر کتاب

عنوان: اصول روابط بین الملل؛ نظریه و رویکرد

نویسنده: جویس پی. کوفمن

مترجمان: عبدالمجید سیفی و مصطفی انتظار المهدی

صفحه آرا و طراح جلد: اکرم جدیدی

ناشر: مخاطب

نوبت چاپ: اول / ۱۳۹۷

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۴۷,۰۰۰ تومان

تلفن: ۰۲۱ ۶۶۹۵۸۲۲۵ - ۰۲۱ ۸۷۲۳۲ - ۰۹۱۲۳

دفتر مرکزی: تهران خ انقلاب، خ منیری جاوید (آردیبهشت)، بن بست مبین، پلاک ۲، واحد ۲

پست الکترونیکی: mokhatab200@gmail.com

پایگاه اطلاع رسانی: www.mokhatabbook.com

کانال تلگرامی: @mokhatabbook

مراکز پخش:

تلفن: ۰۲۱ ۶۶۹۷۴۶۴۵

تهران: خیابان ۱۲ فروردین - بین روانمهر و نظری - بن بست حقیقت پلاک ۴ - واحد کتاب آوا

تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۹۰۲۰۹

تهران: خیابان انقلاب اسلامی - خ منیری جاوید (آردیبهشت) - خ لیافی نژاد - ک درخشان - مرکز توزیع کتاب توحید دانش

مراکز فروش:

تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۰۴۱۱۰

تهران: خیابان انقلاب اسلامی - بازارچه کتاب - پلاک ۱۲ - انتشارات چاپخش

تلفن: ۰۲۱ ۶۶۴۰۶۲۸۷

تهران: میدان انقلاب - نبش خیابان منیریه (جاوید) - تالار بزرگ کتاب - پلاک ۳۲ کتابفروشی آرمان علم

فهرست مطالب

مقدمه مترجمان	۱۳
فصل اول - چیستی روابط بین الملل در دنیای جهانی شده	۱۷
چرا روابط بین الملل مهم است؟	۲۰
چرا روابط بین الملل مورد مطالعه قرار می گیرد؟	۲۵
روابط بین الملل به عنوان یک حوزه مطالعاتی	۲۹
سطوح تحلیل	۳۱
مکاتب نظری	۳۲
روابط بین الملل در دنیای جهانی شده	۳۶
مفهوم دولت - ملت	۳۷
همگرایی، تجزیه و حق تعیین سرنوشت	۳۷
جهانی شدن	۴۰
جهانی شدن چیست؟	۴۱
جهانی شدن به عنوان پدیده تاریخی	۴۱
مفهوم جهانی شدن در مطالعه روابط بین الملل	۴۸

فصل دوم - ارزیابی نظری ۵۵

- نظریه چیست و چرا از اهمیت برخوردار است؟ ۵۸
- نظریه و روابط بین‌الملل ۵۹
- مفهوم منافع ملی ۶۲
- نگاهی بر سطوح تحلیل: چارچوبی برای ادراک بهتر ۶۴
- «نظام» در نظام بین‌الملل ۶۹
- قدرت ۷۱
- درآمدی بر نظریه‌های اجتماعی ۸۷
- واقع‌گرایی و واقع‌گرایی ساختاری ۷۹
- نوواقع‌گرایی، واقع‌گرایی ساختاری ۸۳
- انتقادات و محدودیت‌های واقع‌گرایی و نوواقع‌گرایی ۸۵
- لیبرالیسم به عنوان یک مدل نظری ۸۷
- نولیبرالیسم ۹۲
- نقد و محدودیت‌های لیبرالیسم ۹۳
- سازمان‌نگاری ۹۴
- نقد و محدودیت‌های سازمان‌نگاری ۹۷
- مارکسیسم ۹۹
- محدودیت‌های نظریه مارکسیستی و شاخه‌های آن ۱۰۱
- دیدگاه‌های فمینیستی ۱۰۲
- نقد و محدودیت نظریه فمینیسم ۱۰۸
- جمع‌بندی ۱۰۸

فصل سوم - سطح تحلیل دولت - ملت ۱۱۵

- تعریف دولت - ملت ۱۱۸
- تاریخچه دولت - ملت ۱۲۲
- پیمان وستفاليا ۱۲۵
- اتحادها و توازن قدرت ۱۲۷

۱۲۹	موازنه قدرت
۹۲۱	براساس یک دیدگاه واقع‌گرایانه
۱۳۲	دفاع جمعی، اتحادها و جنگ سرد
۱۳۳	شناخت منافع ملی
۱۳۴	جهت‌گیری‌های سیاست خارجی
۱۳۷	مذاکره به‌عنوان ابزار سیاست خارجی
۱۴۲	جنگ و صلح
۱۴۲	جنگ چیست؟
۱۴۵	دکترین مگ‌عادلانه
۱۴۸	جنگ و نظریه فمینیستی
۱۵۱	موضوعات، تبط و ملت‌سازی و صلح
۱۵۲	صلح چیست؟
۱۵۵	خاتمه بخشیدن به جنگ؟
۱۵۹	جمع‌بندی

۱۶۷	فصل چهارم - درون دولت - ملت
۱۷۰	حکومت
۱۷۴	دموکراتیزه کردن دولت
۱۷۶	صلح دموکراتیک
۱۷۸	میلیتاریزه شدن دولت
۱۷۹	دموکراسی و چشم‌اندازهای فمینیستی
۱۸۰	فرهنگ و جامعه
۱۸۳	ملی‌گرایی و منازعه
۱۸۵	منازعات سخت
۱۸۵	کردها
۱۸۶	کوزوو
۱۸۸	روسیه و اوستیای جنوبی

۱۸۸	منازعه نژادی
۱۹۰	ایرلند شمالی: منازعه‌ای مذهبی؟
۱۹۰	اهمیت توجه به فرهنگ و جامعه
۱۹۲	نقش فرد
۱۹۶	تصمیم‌گیرنده به‌عنوان کنشگری عقلایی
۲۰۰	تصمیم‌گیری در بحران: بحران موشکی کوبا
۲۰۵	جمع‌بندی

فصل پنجم - کنشگران غیردولتی و نظام بین‌الملل ۲۱۵

۲۱۷	ماهیت در نظام بین‌الملل
۲۲۱	کنشگران غیردولتی هستند؟
۲۲۳	سازمان‌های بین‌المللی
۲۲۵	سازمان‌های بین‌دولتی
۲۲۶	سازمان ملل متحد
۹۲۲	سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو)
۲۳۰	صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی
۲۳۲	سازمان‌های منطقه‌ای: اتحادیه اروپا
۲۳۵	دیگر سازمان‌های منطقه‌ای
۲۳۷	سازمان‌های بین‌دولتی و نظریه روابط بین‌الملل
۲۳۹	سازمان‌های بین‌دولتی و حاکمیت
۲۴۱	سازمان‌های غیرحکومتی
۲۴۶	تروریسم: چالشی برای نظام بین‌الملل
۲۴۷	تروریسم: چشم‌اندازی تاریخی
۲۵۰	تروریسم به‌عنوان ابزار سیاسی
۲۵۱	زنان به‌عنوان تروریست
۲۵۳	شرکت‌های چندملیتی
۲۶۳	جمع‌بندی

مقدمه مترجمان

رشته روابط بین الملل به عنوان یک رشته مطالعاتی آکادمیک پس از جنگ جهانی اول مدون شد و توجه خود را به دنبال جنگ و شرایط دستیابی به صلح به شکل نظام مند و پایا قرار داد. این رشته از آن زمان به شکل بسیار پیچیده‌ای توسعه یافته است، رشته‌ای چندوجهی که به رغم تلاش‌های فکری که در آن صورت گرفته، موضوع جنگ و صلح در سطح بین‌المللی کماکان در آن مورد توجه است. در چند دهه رویکردهای جدیدتر مسائل دیگری تحت عنوان کلی امنیت (امنیت غذایی و آبی، امنیت منابع و انرژی، امنیت زیست‌محیطی، امنیت جنسیتی و...) را نیز مورد توجه قرار می‌دهد.

مطالعه آکادمیک این مسائل نمی‌تواند خود را به توصیف محض محدود نماید. وظیفه رشته روابط بین‌الملل، همچنین تبیین، تفسیر و تحلیل طیف از رخدادها، ساختارها و نهادها و همچنین رفتار کارگزاریانی است که رخدادها را شکل داده و ساختارها را ایجاد و به نهادها شکل می‌دهند. این وظیفه، مفهوم‌بندی ابعاد مختلف مسائل (جنگ و صلح، آنارشی و نظم، قدرت و منافع، عدالت و امنیت و...) را ایجاب می‌کند. همچنین، این وظیفه تصور نظری قادر به نظم‌بخشی به این ابعاد مختلف تحت یک روایت همگرا در مورد چرایی جهان سیاست بین‌المللی را الزامی می‌سازد. به علاوه، اغلب رویکردهای نظری در مورد اینکه جهان چگونه «می‌تواند» و «باید» باشد، صحبت کرده‌اند و بنابراین صریحاً هنجاری هستند.

بررسی تمام این مسائل نیازمند شناخت پایه‌ها و اصول شکل‌گیری روابط بین‌المللی و همچنین سیر تکوین آن است. کتاب حاضر تلاش دارد این مسائل را با زبانی نه‌چندان

پیچیده برای خوانندگان و به‌ویژه دانشجویان علوم سیاسی و روابط بین‌الملل به شکل خلاصه بیان نماید. این کتاب که در سال ۲۰۱۴ توسط جویس پی. کوفمن، استاد برجسته علوم سیاسی در دانشگاه مریلند به رشته تحریر درآمده تلاش دارد با بررسی سیر شکل‌گیری و گذار روابط بین‌الملل و همچنین نظریه‌های جریان اصلی و انتقادی در روابط بین‌الملل دانشجویان را با ابعاد تاریخی و نظری این حوزه مطالعاتی آشنا سازد. به‌علاوه، کتاب حاضر توجه ویژه‌ای به موضوع کنشگری در روابط بین‌الملل دارد و در دو فصل مجزا موضوع کنشگران دولتی و غیردولتی را به شکل عمیق مورد بررسی قرار می‌دهد. از این رو، بسیاری از مسائل موجود در روابط بین‌الملل نظیر جنگ، صلح، موازنه و... را در قالب حوزه کنشگری دولت و سطح تحلیل ملی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در سطح کنشگران غیردولتی به حوزه‌های مهمی نظیر سازمان‌های بین‌المللی، سازمان‌های غیرحکومتی، گروه‌های تروریستی و... پرداخته می‌شود.

تلاش قابل‌توجهی صورت گرفته تا مانی‌رمان قابل فهم و روان در اختیار خوانندگان و علاقمندان به این حوزه مطالعاتی قرار گیرد. با این وجود، ترجمه حاضر فاقد اشکال نیست. لذا از استادان، محققان و دانشجویان عزیز خواهش می‌شود تا با راهنمایی‌ها و تذکرات خود موجبات رفع نقایص این کتاب در چاپ‌های بعدی را فراهم آورند. امید است این کتاب با ارائه متنی جدید بتواند کمکی هرچند کوچک به اعتلای سطح آموزش و پژوهش در ایران عزیز داشته باشد.

عبدالمجید سیفی

مصطفی انتظارالمهدی